

Småvisans Förskola

Trygghet - Gemenskap - Utveckling

Likabehandlingsplan

2023/2024

Innehåll

- 3. Inledning
- 3. Lagar som styr
- 4. Definitioner
- 4. Medverkan av barn, vårdnadshavare och personal
- 4. Främjande arbete
- 5. Förebyggande arbete
- 6. Riskanalys
- 7. Åtgärdande arbete
- 8. Förankring, hur görs planen känd?
- 8. Utvärdering och uppföljning
- 8. Handlingsplan för jämställdhet
- 10. Trygghetsvandring
- 11. Genomförd trygghetsvandring januari 2023
- 12. Åtgärder från trygghetsvandringen januari 2023
- 13. Bilaga: Rutin vid misstänkt kränkning/diskriminering

Inledning

Likabehandlingsplanen är upprättad till stöd för barn, vårdnadshavare och personal på Småvisans förskola och är en del av värdegrundsarbetet.

Likabehandlingsplanen syftar till att främja allas rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Planen ska upprättas varje år. Planen ska diskuteras kontinuerligt vid APT eller vid behov. Alla som vistas i förskolan har ett ansvar för att värdegrunden följs.

Rektor har det yttersta ansvaret för att likabehandlingsplanen upprättas, förankras, följs, utvärderas och revideras. All personal har ansvar för att vara väl insatta i planen och att arbetet utförs och är synligt i vardagen.

Vårdnadshavare har också ett ansvar. Om både förskolan och hemmet tar klart avstånd från kränkningar och diskrimineringar har detta en positiv inverkan på barnen. Ta kontakt med förskolan om ditt barn berättar om trakasserier. Vi måste alla hjälpas åt att skapa en förskola där alla trivs och har det bra.

Lagar som styr

Diskrimineringslagen (2008:567)

Denna lag syftar till att motverka diskriminering och att främja rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Lagen innebär att barn får ett lagligt skydd mot kränkande behandling dvs ett skadestånd kan utdömas om inte förskolan kan påvisa att den fullgör sitt uppdrag.

Skollagen (2010:800)

Om personal i förskolan får kännedom att ett barn anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten, är denna skyldig att anmäla detta till rektor, som i sin tur är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att utreda omständigheterna och vidta åtgärder för att detta ska förhindras i framtiden.

Definitioner

Vad är diskriminering, trakasserier och kränkande behandling?

Diskriminering – innebär att någon blir sämre behandlad på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, könsöverskridande identitet och ålder.

Trakasserier – innebär att någon kränker någon annans värdighet och kränkningen har ett samband med diskrimineringsgrunderna ovan.

Kränkande behandling – innebär att någon kränker någon annans värdighet men kränkningen inte har något samband med diskrimineringsgrunderna. Detta kan vara:

- Fysisk (slag, knuffar)
- Verbalt (hot, svordomar, öknamn)
- Psykosocialt (utfrysning, grimaser)
- Texter och bilder (teckningar, lappar, foton)
- Mobbning (upprepade kränkningar med avsikt att tillfoga skada eller obehag)

Medverkan av barn, vårdnadshavare och personal

Barn – Genom enskilda samtal och observationer samt trygghetsvandringar

Vårdnadshavare – Genom dagliga samtal, utvecklingssamtal, föräldramöten, trivselenkäter

Personal – Genom diskussioner och reflektioner i arbetslagen utifrån observationer, intervjuer, samtal, utvecklingssamtal, trivselenkäter, trygghetsvandringar och dokumentationer

Främjande arbete

Målsättning:

Alla barn ska känna sig trygga och trivas i förskolan och inte bli utsatta för övergrepp, diskriminering eller kränkande behandling.

Genom ett främjande arbete kan de goda värderingarna utvecklas och ett klimat med respekt, demokrati, samspel och solidaritet skapas.

Insatser/Vad ska göras?

- Ha kontinuerliga samtal i arbetslaget om grundläggande värderingar om allas lika värde
- Dagligen samtala med barnen kring hur man behandlar varandra

- Göra barnintervjuer om barnens trivsel
- Föräldraenkäter
- Utveckla normer tillsammans med barnen för att underlätta samvaron i barngruppen
- Vid föräldrasammankomster diskutera och lyfta normer och förhållningssätt
- Vid introduktion, inskolning och nyanställning tillhandahålla planen samt lyfta vikten av ett gott förhållningssätt
- All personal informeras regelbundet om planen och eventuella lagändringar inom området
- All personal ska vara goda förebilder och på så sätt förankra goda värden på förskolan

Utvärdering av främjande insatser sker i samband med årlig utvärdering av verksamheten, vid behov samt vid eventuell revidering av planen.

Förebyggande arbete

All personal på förskolan är skyldig att arbeta aktivt för att förebygga, dokumentera och föreslå åtgärder för att kränkning/diskriminering ska förhindras. Det förebyggande arbete ska vara långsiktigt och omfatta både individen och gruppen.

För att på bästa sätt kunna förebygga, upptäcka och identifiera eventuell diskriminering och kränkande behandling ska följande utföras kontinuerligt.

Insatser/Vad ska göras?

- Kontinuerligt diskutera, både på barnnivå och vuxennivå, förskolans grundläggande värderingar så som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde jämställdhet mellan könen samt solidaritet mot svaga och utsatta.
- Kartläggning av barns och vårdnadshavares trivsel genom enkäter och samtal, minst en gång per termin
- Kontinuerligt vistas i barngruppen där personalen visar barnen hur man umgås och respekterar varandra
- Utveckla normer tillsammans med barnen som underlättar samvaron i barngruppen
- Genom att låta barnen vara delaktiga och ha inflytande över verksamhetens utformning, visa dem förtroende, att vi lyssnar på dem och ger dem ett ansvar över vår gemensamma verksamhet
- Kontinuerlig och systematisk uppföljning, utvärdering, planering och dokumentation av förskolans verksamhet
- Bra personaltäthet ger möjlighet att vara nära barnen i deras lek i alla förskolans utrymme

- Använda olika hjälpmedel för att lyfta och bearbeta frågor kring värdegrund, samspel, konflikter, ex. rollspel, sagor, lekar, litteratur, estetiskt skapande
- Vara en god förebild i alla situationer och behandla kollegor och barn väl
- Diskutera värdegrundsarbetet, normer och förhållningssätt med vårdnadshavare vid möten och enskilda samtal
- Kartlägga nuläge och behov genom observationer.

Risakanalys

Kartläggning över de risker, riskområden som förskolan särskilt uppmärksammat 2021/2022.

	Risker/riskområden	Åtgärd	Ansvar	Utvärdering dec 2022
1	Utspridda lokaler som sväljer personal gör att det är svårt att vara nära alla barn vid fria val av aktiviteter	Planera verksamheten noggrant, så att barnen är i olika rum och i mindre grupper.	Alla	Pedagogerna har skapat valtavlor där barnen väljer i vilket rum de önskar leka. Det blir även överskådligt för dem hur många som får vistas i samma rum. Pedagogerna har även spärrat av inne på avdelningen så att barnen lättare kan delas upp i två grupper.
2	När ordinarie personal är frånvarande ökar konflikterna mellan barnen.	Ordinarie personal placeras där behoven är störst.	Alla	Rektor ser till att fördela personalen så att minst 1 ordinarie personal är på varje avd. Vi delar även upp barnen så att de är i mindre grupper.
3	Vid övergångar mellan moment blir det ofta mer konflikter, barnen puttar ofta varandra	Inte låta alla barn göra övergångar samtidigt, ex från toalett till påklädning	Alla	Pedagogerna har delat in barnen i mindre grupper och ändrat sina rutiner vid övergångar så att alla barn inte vistas i samma rum.
4	När barnen är understimulerade, blir det mer konflikter	Öka andelen planerade aktiviteter som erbjuds, samt öka barnens inflytande över planeringen, för att de ska känna att	Alla	Förskolan har fått en hälsoprofil (Generation pep augusti 2022) vilket ska stimulera barnen och utmana dem till mer fysisk aktivitet. Pedagogernas

		verksamheten är spännande och angelägen.		planeringstid prioriteras varje vecka så att barnen får den utbildning de har rätt till. Varje avd har planerad undervisning minst 1 gg/dag och utgår ifrån barnens intressen och behov. Vid utevistelse har vi planerad motorisk undervisning som tex hinderbana och pjettlekar.

Utvärdering av förebyggande insatser sker i samband med årligt upprättande av planen samt vid eventuella revideringar av den samma.

Åtgärdande arbete

Rutiner för att *upptäcka*:

- Vara där barnen är och vara lyhörd
- Observera barns och vuxnas språkbruk
- Observera samtalsklimat
- Dialog med vårdnadshavare
- Pedagogisk dokumentation
-

Rutiner för att *utreda och åtgärda*:

- Vid akut situation, prata inom arbetslaget om den uppkomna situationen, åtgärda omedelbart och dokumentera det som tillbud.
- Prata med berörda barn/vuxna enskilt och i grupp
- Informera och samtala med berörda vårdnadshavare
- Informera rektor
- Vid behov upprättas en handlingsplan (rektor fattar beslut och upprättar)

Vid dokumentation av ett ärende ska följande besvaras:

- Vad hände?
- När hände det?
- Var hände det?
- Vilka åtgärder har vidtagits?

- Uppnått resultat?
- Vad ska vi tänka på om det händer igen?

Utvärdering av åtgärder sker i samband med årligt upprättande av planen samt vid eventuella revideringar av den samma.

Förankring, hur görs planen känd?

Planen ska upprättas under första delen av höstterminen varje verksamhetsår. Detta görs tillsammans i arbetslaget på förskolan under planeringsdag eller på arbetsplatsträff. Det är rektors ansvar att detta genomförs. När planen är upprättad och justerad anslås den på förskolan och distribueras till huvudmannen. Vi informerar alla vårdnadshavare på föräldramöten och på TYRA. Planen ska finnas tillgänglig på hemsidan, i vår entré och på Tyra. Planen förankras hos personalen genom att alla får vara med när den upprättas och utvärderas, samt att den diskuteras vid arbetslagsplaneringen samt vid APT. Värdegrundsarbetet förutsätts vara levande och föränderligt hos alla personal som arbetar på Småvisans förskola. Under verksamhetsåret ska arbetet med planen och arbete med värdegrundsfrågor tas upp vid utvecklingssamtal samt vid uppkomna situationer där behovet finns.

Utvärdering och uppföljning

Utvärdering görs skriftligt av planens tre delmoment främjande, förebyggande och åtgärdande. Vid önskemål om revidering kan detta göras under årets arbetsplatsträffar.

Planen ska vara ett levande dokument och förändras utifrån de behov som finns på förskolan och i barngruppen. Utvärderingen ska innehålla följande:

- Beskrivning hur fjolårets plan har utvärderats
- Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan
- Resultat av utvärderingen av fjolårets plan
- Förslag på hur vi går vidare inför arbetet med följande likabehandlingsplan

Årets plan ska utvärderas senast augusti 2022. Ny plan upprättas i december 2022.

Handlingsplan för jämställdhet

Syfte

Syftet med handlingsplanen är att på ett konkret sätt beskriva arbetet med jämställdhet på förskolan. Jämställdhetsarbetet är en del av likabehandlings- och värdegrundsarbetet i förskolan.

Mål enligt läroplanen

- Enligt läroplanen ska förskolan motverka traditionella könsroller och könsroller.
- Förskolan ska även verka för att flickor och pojkar får lika stort inflytande över och utrymme i verksamheten.
- I förskolan ska flickor och pojkar ha samma möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller.

Arbetsätt

Enligt modell från "Jämställd förskola och skola", som baseras på observationer i skola/förskola

Område	Mål	Metod/Hur ska det göras?
Samling	Att alla barn ska ha talutrymme vid samlingen	1-3 år: vuxna ska styra talutrymmet.
Måltider	Att alla barn ska ta ansvar för sin egen måltid	Uppmuntra till självständighet efter ålder och mognad; ta själv, dela själv, skicka maten vidare
Hallen	Att alla barn ska kunna klä på sig själv	Uppmuntra till att klä på sig själv, lära barnen att be om hjälp
Lek inomhus	Att flickor och pojkar ska leka med varandra. Att flickor och pojkar vidgar sina möjligheter att leka. Att flickor och pojkar utforskar allt material på förskolan.	Allt material tillgängligt för alla barn. Materialet ska vara varierat. Vuxna deltar i större utsträckning i all lek. Barnen ska inte alltid välja lek själva, dela in i lekgrupper. Pedagogerna uppmuntrar/lockar till varierad lek. Uppmuntra/ locka till könsöverskridande lek på ett kompensatoriskt sätt tex docklek/bilar
Lek utomhus	Att flickor och pojkar ska leka tillsammans och vidga sitt sätt att leka.	Fördela populärt material rättvist, ex. cyklarna. Pedagogerna deltar i alla sorters lekar. Leka gemensamma lekar regelbundet, ex. hundens ben, bro bro breja
Minska negativ uppmärksamhet	Minska negativ uppmärksamhet och att	Ge beröm. Undvika ordet <i>inte</i> .

	markera att alla barn är lika mycket värda.	Ge alternativ. Använda stopp-handen. Förstärk det positiva beteendet.
Stärka självkänslan	Att se och bekräfta barnet för deras egen person. Att vidga barnets förmågor.	Hälsa på varje barn. Inte värdera barnets utseende. När barnet vill visa kläder/saker, ställ frågor eller vänd uppmärksamheten mot barnet. Fokusera på barnet, inte prestationen, ex. så starka ben du har som kan springa så långt.
Ge förebilder	Att ge både flickor och pojkar förebilder i sagor och sånger.	Genusgranska böcker och sånger. Lyft fram könsotraditionella egenskaper vid läsning.
Kompetensutveckling pedagoger	Få igång diskussioner och intresse kring jämställdhet.	Under en studiedag under hösten utföra kartläggningen från Skolverket "Jämställt bemötande i förskolan".

Uppföljning/utvärdering av handlingsplan

Varje område utvärderas årsvis, samtidigt som likabehandlingsplanen, enligt modellen;

- Hur gick det? (baserat på observationer och dokumentationer)
- Varför gick det som det gick?
- Hur går vi vidare?

Trygghetsvandring

Varje barn ska kunna känna sig helt trygg tillsammans med andra barn och vuxna i förskolan. Att skapa en trygg miljö för barnen är därför det viktigaste uppdraget för alla pedagoger inom Småvisans förskola. En trygg miljö är också en förutsättning för att barn ska kunna leka och utvecklas.

På Småvisans förskola använder vi trygghetsvandring. Det är en organiserad form där alla barn får gå runt på förskolan tillsammans med sina pedagoger och kontinuerligt upptäcka platser och områden som de själva upplever som trygga och otrygga, säkra och osäkra, samtidigt som de samtalar med pedagogerna om detta. Alla barn går enskild med en pedagog och har två kort i sin hand; de yngre barnen har en glad och en ledsen smiley och de äldre barnen har ett grönt och ett rött kort. De får i varje rum visa med sina kort om de upplever dem som trygga eller otrygga. Pedagogerna dokumenterar deras svar noggrant och ställer öppna frågor för att få veta lite mer.

Syftet med trygghetsvandringen är att förbättra de miljöer som barn upplever som otrygga och osäkra på förskolan. Detta är ett sätt för oss att göra barnets röst hörd, vilket är en av delarna i barnkonventionen.

Genomförd trygghetsvandring januari 2023

Larven:

Av larvens 14 barn har totalt 6 barn medverkat. Anledningen till det svaga medverkandet är att många av de yngre barnen och personalen har varit sjuka i omgångar vilket har gjort att trygghetsvandringarna inte har kunnat genomföras.

Barnen upplevde de olika rummen så här:

Legorummet fick flest ledsna smileys (2 st) och det berodde på att en av dem inte förstod frågan och en inte tycker om att bygga med lego.

1 barn visade en ledsen smiley för lek utomhus och vid en närmare fråga så framkom det att anledning är att vi mixar barngrupperna, dvs att ibland är både fjärilen och larvens barn är ute samtidigt, vilket upplevs rörigt för detta barn.

1 barn höll upp en ledsen smiley i byggrummet. Anledningen framkom tyvärr inte.

1 barn kände sig otrygg på den lilla toaletten. Den upplevs som liten och instängd och saknar en spegel.

Fjärilen:

Av Fjärilens 17 barn har 12 medverkat.

Barnen upplevde de olika rummen så här:

Affären, teknikrummet och ateljén fick alla gröna kort.

Toaletten inne på avdelningen fick bara 3 gröna kort men däremot 9 röda. De hade samma uppfattning att toaletten luktar illa, är äcklig och framför allt för att de inte spolar efter sig. Även toaletten som ligger utanför avdelningen fick 6 röda kort. De hade samma upplevelse där men la till att den stora dörren till korridoren är tung och svår att öppna själv.

Byggrummet och spelrummet upplevs positivt med bara något rött kort. De tycker att det är för trångt i byggrummet när där är många barn samtidigt, inte tycker om att bygga och något barn önskar ha annat än bilar där. Ett barn gav rött kort till spelrummet och sa "dumma spel". Anledningen är oklar.

Åtgärder från trygghetsvandringen januari 2023

Utevistelse:

- Dela upp barnen ännu mer i mindre grupper. De äldre barnen vistas de i Garnisonparken oftare och de yngre barnen stannar på gården. De yngre barnen delas även upp inom-och utomhus när det går.
- Fler aktiviteter på gården/inne (stationer) där vi delar upp barnen med en pedagog. Pedagogerna är ansvariga att planera för dessa stationer vid sin reflektionstid.
- Pedagogerna sprider ut sig på gården så att det finns en nära till hands för alla barn.

Lilla toaletten på larven:

- Sätta upp en spegel på toaletten så att barnen kan se sig själva
- Roliga bilder på väggarna tex Babblarna som inspirerar och är språkutvecklande
- Bildstöd för toalettrutiner
- Flytta in böcker så att barnen kan läsa en kort stund

Toaletterna på fjärilen:

- Prata med barnen om hur de önskar att toaletterna ska se ut. Sätta upp bildstöd för toalettrutiner samt gå igenom den med barnen innan.
- Leka städpatrullen med barnen. Utse några barn varje vecka som är ansvariga tillsammans med en pedagog för städningen på avdelningen.
- Roliga bilder på väggarna som inspirerar till språkutveckling
- Flytta in böcker för dem att läsa en kort stund

Byggrummet och spelrummet på fjärilen:

- Flytta byggleksaker från byggrummet till det stora rummet längst in på avdelningen
- Göra om alla rummen utifrån barnens intressen under våren. Pedagogerna undersöker tillsammans med barnen vad de önskar i de olika rummen. Plockar fram/tar bort material, ändrar placering mm. Tillgängligt material till barnen.
- Högskåpet i spelrummet görs om och sätts för med ett draperi.

Bilaga;

Rutin vid misstänkt kränkning/diskriminering:

1. Vid misstänkt kränkning/diskriminering anmäls detta omedelbart till rektor.
2. Rektor påbörjar utredning
3. Berörda vårdnadshavare informeras
4. Huvudmannen informeras så snart som möjligt
5. Åtgärder/handlingsplan upprättas och åtgärder genomförs
6. All dokumentation i ärendet ska vara skriftlig

Bilaga; blankett för utredning vid misstänkt kränkning/diskriminering

Barnets namn	Födelsedatum

Anmälan avser	
Datum för anmälan/start utredning	
Grund för utredning/kort beskrivning	

Deltagare:	Utsatt barn:

Utredning:

Vad har hänt? Har något likande hänt förut? Var? När? Hur?

Samtal med den utsatte:

Samtal med deltagare:

Samtal med samtliga vårdnadshavare:

Analys:

Åtgärder:

Handlingsplan:

Utvärdera åtgärderna:

Ärendet avslutas datum:

Underskrift rektor:

Jonna Håkansson
